

Focul

Pe lângă efectele sale benefice indiscutabile pentru viaa și activitatea omului, Focul figurează ca unul din principalii factori de risc catastrofic care ne amenință atunci când nu este controlat. Focul figurează ca risc de bază în asigurările de proprietate, fie că vorbim de imobile, automobile, aparate de zbor sau ambarcațiuni.

Din datele Biroului Național de Statistică și a Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale reiese că pe teritoriul R.Moldova au loc anual în jur de 2600 de incendii, în care-și pierd viaa mai mult de 200 de persoane. Pagubele materiale declarate oficial ajung la suma de 30 mln lei anual.

Pentru comparație, numărul persoanelor care-și pierd viaa în accidente de circulație în R.Moldova este în jur de 400 anual.

În Germania cu o populație de 80 milioane persoane (de aproape 24 ori mai mult ca în R.Moldova), au loc anual 200 mii incendii, în care-și pierd viaa 600 oameni (de 3 ori mai mult decât în R.M.).

INCENDII ÎNREGISTRATE (fără incendiile de p dure)									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Numărul incendiilor, cazuri	2794	2706	2846	2531	2493	2700	2541	2652	2217
Pagube, mil. lei (pre-uri curente)	11,3	13,9	14,2	25,0	21,8	24,6	23,1	32,8	27,5
Numărul persoanelor decedate	156	174	194	216	223	265	238	212	193

sursa: [Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al R.Moldova](#)

Prima concluzie pe care o putem face este că focul este un factor de risc agresiv, iar sentimentul de siguranță pe care-l avem în privința bunurilor noastre fixe (care nu se mișcă) precum și cele legate de viaa și sănătatea noastră atunci când ne aflăm în locuințele și birourile noastre este iluzoriu. Cu cât țara este mai industrializată, cu atât crește frecvența incendiilor, dar scade mult gravitatea consecințelor acestora, datorită implementării eficiente a sistemelor antiincendiare. Studiile statistice au demonstrat că doar implementarea unui sistem antiincendiar sprinkler diminuează în medie valoarea daunelor într-o proporție de 1:36, nemaivorbind de salvarea multiplelor vieți omenești.

Viziune asupra asigurării de foc

Focul întrunește toate cerințele de risc asigurabil:

Cerințe	Se califică oare riscul de foc ca risc asigurabil
1 Număr mare de unități expuse la risc	Da. Numeroase unități sunt expuse la risc.
2 Pierdere accidentală și neintenționată	Da. Cu excepția incendiilor voluntare, cele mai multe pierderi din cauza focului sunt întâmplătoare și neintenționate.
3 Pierdere determinabilă și măsurabilă	Da. La încheierea contractului, poate fi stabilit ușor valoarea bunului de asigurat, precum și pierderea maxim posibilă.
4 Pierdere nu este catastrofică pentru industria asigurării	Da. Deși există incendii cu caracter catastrofic, totuși este puțin probabil ca toate unitățile expuse riscului să ardă în același timp.
5 Ans calculabil al pierderii	Da. Probabilitatea incendiului poate fi calculată, iar severitatea medie poate fi estimată anticipat.
6 Primă de asigurare rezonabilă	Da. Rata primei de asigurare de proprietate este relativ redusă și accesibilă.

Chiar dac este evident c focul este un risc asigurabil, în realitate anumite categorii de obiecte sunt fie refuzate de asiguratori, fie subscrise cu condiia îndeplinirii unor cerin e speciale.

SUA: la începutul sec.XIX riscul de foc a devenit asigurabil în fabricile de prelucrare a bumbacului, numai atunci când manufacturierii au implementat planuri i m suri de prevenire a riscului de foc.

Germania, anii 1960: pierderi enorme în industria zah rului au f cut ca aceasta s fie cu greu asigurabil , i atunci la rate de 1,2-2%. Dup implementarea m surilor de prevenire a pierderilor, cota tarifar a c zut la 0,35% în mai pu in de 20 ani.

Situa ia asigur rilor de foc în R.Moldova

Din p cate nu exist o statistic distinct pentru asigurarea riscului de foc i explozie, dar putem face anumite concluzii din statistica asigur rilor de bunuri în general precum i din experien a noastră pe teren.

În anul 2008 societ ile de asigur ri din RM au subscris prime de asigurare de bunuri industriale în sum de 32,7 mln lei i au pl tit desp gubiri în m rime de 1,5mln lei. Pe segmentul asigur rii de bunuri apar inând popula iei (apartamente, case, con inut) încas rile asigur torilor au fost de 6,3mln lei, iar pl ile au constituit 0,2 mln lei. Sunt ni te rezultate din subscriere foarte bune, dac e s facem abstrac ie de litigiile pe cazuri asigurate.

Asigur torii locali nu fac o pre uire (pricing) al asigur rii per risc selectat, de i mai to i posed o gril structurat cu grij per riscuri. În Moldova po i ob ine o asigurare șToate Riscurileö la pre de asigurare FLEXA (incendiu, tr snet, explozie, c derea sau prabu irea unui aparat de zbor, a p r ilor sale) chiar la acela i asigur tor pe durata aceleia i zile. Diferen ele de la o societate de asigurare la alta sunt i ele foarte mari, dar totul de obicei începe de la 0,1% i ajunge la un prag psihologic de 0,5%, pentru toate riscurile inclusiv focul. Cele mai mici prime de asigurare de foc sunt pl tite de subsidiarele firmelor str ine care fac aranjamente de asigurare de grup, în a a caz tariful poate coborî i la 0,03% pentru riscul de foc!

Concuren a pe segmentul asigur rilor de proprietate a întreprinderilor este mare i tarifele sunt sub presiune intens din partea clien ilor i a brokerilor acestora. Mai grav este c clien ii sunt sensibili la tarife cât mai mici, dar ignor grav cele mai elementare norme de prevenire a incendiilor. Mul i asigur tori nu iau nici ei în serios pe cât de sever îi poate afecta i pe ei această neglijen a clien ilor. Cei drept, unii subscriitori ai riscurilor folosesc anume acest element pentru a- i fundamenta refuzul la plat a desp gurilor.

Cele mai grave omisiuni în domeniul m surilor de prevenire a incendiilor sunt:

1. lipsa unei infrastructuri i a echipamentelor necesare de combatere a focului ó sting toare i hidran i, slaba presiune a apei destinate pentru stingerea unui foc spontan;
2. lipsa vreunei instruirii a personalului a ceea ce trebuie s fac în caz de incendiu.
Exemplu: La o întrebare de rutin a unei efe de restaurant a ceea ce trebuie s fac dac la buc t rie sau în sala de mese apare un incendiu, efa deschide larg ochii. Este normal, în condi iile în care sting toarele sunt un lux greu de g sit în local, iar senzorii de foc i fum sunt doar de decor;
3. lipsa unor opera iuni de cur enie regulat a locurilor de munc pentru a evita îngr m direa de eurilor de produc ie. Aceasta împreun cu gre eli de instalare a echipamentelor i cablurilor electrice (îngr m diri de cablu, cablul neinstalat corespunz tor in circuite metalice, echipamente uzate i netestate) pot declan a u or incendii de propor ii;
4. acumularea de stocuri în sala de produc ie în cantit i mari, deseori greu accesibile din oricare parte ó este o problem mare în caz de izbucnire a focului. i mai grav este când

aceste stocuri acoper calea de acces spre hidrant sau stingtor, instalate pentru a fi în șpace cu pompierii.

5. necorespunderea proprietății componentelor construcțiilor (care pot fi ușor inflamabile). Exemplu relevant este cel al pereților sandwich care sunt folosite pe scară largă atât în industria alimentară (depozite refrigerate), cât și în cea nealimentară (hale industriale de producție). Miezul acestor pereți este de obicei format din poliuretan și polistiren expandat și materiale inflamabile, de aceea necesită atenție deosebită din partea administratorilor acestor spații. Din motive de securitate, serviciile de pompieri de obicei preferă să trundă în clădirile construite cu pereți sandwich doar pentru a salva oameni, nu și pentru salvarea bunurilor. Paradoxal, dar anume aceste întreprinderi cer tarife de foc reduse, motivând că pereții sunt din metal și lucrează în condiții de frig (uită de miezul pereților și de faptul că în depozite este grașime animală, hârtie, lemn care sunt și ele inflamabile!)
6. lipsa unor compartimentări cu pereți de separare rezistenți la foc în hale industriale mari și aceasta putând fi cauza distrugerii totale chiar și a unei întreprinderi de mărime medie. În multe cazuri eforturile pompierilor se rezumă la a preveni extinderea focului dincolo de acești pereți rezistenți;
7. ignorarea faptului că praful din aer într-o anumită concentrație devine explozibil, fie că discutăm de întreprinderi din domeniul metalurgic, metalurgic, textil sau chimic. Este nevoie doar de o scânteie!
8. fumatul în locurile nepermise. Exemplu: Angajatele unui salon de frumusețe din capitală obișnuiau să fumeze în holul unității în care lucrau. Aruncau mizeriile de țigar într-o urnă ascunsă de ochii clienților, dar ignorau și necesitatea evacuării acestora. La un moment dat tot stocul de țigări a luat foc. Patronul unității a avut noroc de pompieri care au reușit să stingă rapid focul, dar angajatele fumătoare, în agitație, au uitat să închidă ușile din interiorul salonului, ceea ce a permis fumului să ajungă acolo unde focul nu și-a permis. Au afumat nu numai salonul de frumusețe, ci și produse de lux expuse spre vânzare din tot magazinul pe o suprafață de 200 m²!
9. deficiențe în echipamentul electric ca rezultat al exploatarea și mentenanței necorespunzătoare.

O vină mare pentru faptul că asigurații sunt neglijenți sau șese joacă cu focul o au chiar asiguratorii. E normal ca aceștia să meargă la încheierea contractului de asigurare la fața locului pentru a inspecta riscul, a fixa devierile de la standardele de securitate, a recomanda măsurile de întreprins și a monitoriza îndeaproape obiectivele asigurate.

Recomandări

Pentru a vedea ce trebuie să facem pentru a preveni izbucnirea incendiilor trebuie să facem doar atât:

1. să conștientizăm cu toată mintea noastră că **FOCUL ESTE REAL și PAGUBELE CATASTROFICE sunt REALE**
2. să întreprindem măsuri elementare de bun simț: curățenie regulată (să evităm a face împrăștierea de materiale combustibile la locul de muncă și acasă)
3. să renunțăm la fumat în incinta clădirilor
4. să ne dotăm cu echipamente antiincendiar: senzori de foc și fum (cel mai bine legate de brigada apropiată de pompieri), stingătoare (un stingător de 300 lei la locul și momentul potrivit ne poate proteja o avere de milioane!). O soluție perfectă ar fi un sistem sprinkler funcțional.
5. să instruiem personalul și membrii familiei cu privire la ce ar trebui să facă dacă focul izbucnește.

6. s studiem, s -i în alegem utilitatea i s respect m legisla ia R.Moldova ce ine de securitatea antiincendiar . Pe lâng obliga iuni, din actele normative ale R.M. putem înv a o adev rat tehnic de risk management, pe care o pot folosi atât asigur torii care subscriu riscurile de foc, brokerii, cât i clien ii acestora.

Referin e legale:

- 1. Lege Nr. 267 din 09.11.1994 privind ap rarea împotriva incendiilor**
- 2. Lege Nr. 186 din 10.07.2008 securit ii i s n t ii în munc**
- 3. Lege Nr. 803 din 11.02.2000 privind securitatea industrial a obiectelor industriale periculoase**
- 4. Lege Nr. 93 din 05.04.2007 Serviciului Protec iei Civile i Situa iilor Excep ionale**
- 5. Lege Nr. 271 din 09.11.1994 cu privire la protec ia civil**
- 6. HG Nr. 1854 din 13.12.2005 Regulile de securitate antideflagrant pentru obiectele industriale periculoase de depozitare i prelucrare a cerealelor**

Concluzie

M surile de prevenire a incendiilor pot contribui substan ial nu numai la reducerea pierderilor materiale, ci i la diminuarea num rului de victime de pe urma incendiilor.

Num rul mare de victime înregistrat în RM de pe urma incendiilor ne indic foarte clar c st m foarte prost cu m surile antiincendiare. Majoritatea din noi nu tie ce trebuie f cut pentru a preîntâmpina incendiul, cum s procedeze la stingere i ce trebuie s fac imediat dup ce focul a fost stins (m surile de salvare post-incendiu care presupun ventilare intens , uscare i cur area imediat a obiectelor i spa iilor afectate).

Dup cum asigur torii se înghesuie s conlucreze cu organele de poli ie rutier pentru a-i asigura pe de in torii de autovehicule, tot a a ace tia ar fi bine s conlucreze i s sprijine financiar pompierii pentru a promova mai activ conceptul de m suri preventive antiincendiare.

Pompierii sunt acei profesioni ti pe care oamenii i întreprinderile îi vor asculta cu încredere atunci când ace tia vor vorbi despre foc i asigur ri!

Veaceslav Cernica

CEO

Broker de asigurare-reasigurare șERVAX GrupöSRL www.ervax.com